

Kuoleman kohdatessa

Opas omaisille

Tuusulan seurakunta

PL 53

04301 Tuusula

P. (09) 875 960

Sinulle,

jonka läheinen on kuollut.

Olet nyt surun ajassa. Monet jokapäiväiset asiat muuttavat muotoa elämässäsi. Menetyksesi on aamusta alkaen mielessäsi ja joudut sen kanssa työskentelemään aktiivisesti. Samanaikaisesti monet käytännön asiat nousevat etualalle ja vaativat toimenpiteitä. Hautajaisten järjestäminen on usein aivan ensimmäisiä näistä pakottavista asioista. Harvapa meistä on tässä tilanteessa riittävästi perillä hautajaisten käytännöistä, niin että voisi suhtautua tähän kaikkeen tyynin mielin.

Surun aika ei näin voi jäädä vain omaksi raskaaksi kokemukseksi. Sinun on jaettava se niitten kanssa, joihin olet tottunut erityisesti luottamaan. Oman ystäväsi piiriin ohella kuvaan tulevat myös hautausasioita ammatikseen hoitavat. Toivon, ettet säikähdä tätä tilannetta. Siinä ei juurikaan jää tilaisuutta surun jakamiseen. Mutta itse asiat on kuitenkin käytävä läpi. Sinulla on kuitenkin lupa uskoutua myös suruusi kuuluvissa vaikeissakin asioissa. Puhuminen auttaa. Kaukaistenkin lähimmäisten läsnäolo tukee Sinua, joka olet surun keskellä.

Et ole yksin. Siksi on tärkeää sopia järjestettävistä tilaisuuksista henkilökohtaisesti. Mutta näissä lyhyissä tapaamisissa ja asioiden hoitamisessa emme yleensä kykene kovinkaan pitkälle eläytymään omaan tilanteeseesi. Käytännön asiat tulevat etualalle. Arvioisin asiantilan niin, että kun me seurakunnan työntekijät otamme hoidettavaksi hautauksiin ja muistotilaisuuksiin liittyviä asioita, siinä on juuri meidän tapamme ja mahdollisuutemme ottaa osaa suruusi. Toivon, että voit tämän hyväksyä. Vanhan tavan mukaisesti pyrimme muistotilaisuuksissa istumaan kanssasi samassa pöydässä, että voisimme jakaa ajatuksemme myös itse tilanteessa.

Usein käy niin, että surun aika pääsee merkitsevimmällä tavalla esille vasta hautajaisten jälkeen.

Seurakunnan sururyhmiin kokoonnutaan tavallisimmin vasta sitten, kun henkilökohtaista suruaikaa on käyty riittävästi lävitse ja ajatukset ovat selkiytyneet jaettaviksi muitten kanssa. Sururyhmä on vertaistoimintaa. Saat siinä vastaanottaa ja jakaa kokemuksia oman elämäntilanteesi mukaan. Seurakunnasta saat oppaaksi näissä asioissa kokeneen työntekijän.

Tämän oppaan tarkoitus on auttaa järjestelyissä, joita läheisen kuolema tuo tullessaan.

Seurakuntamme työntekijöineen ja luottamushenkilöineen tahtoo olla auttamassa ja tukemassa Sinua.

Ulla Rosenqvist
kirkkoherra

Kuolinsanoma

Omaiset voivat ilmoittaa kuolinsanomaa henkilökohtaisesti tai puhelimitse kirkkoherranvirastoon varatessaan siunaustilaisuutta, os. Paijalannummentie 11, p. 875 960. Virasto on avoinna ma-ke klo 8-16, to 8-17 ja pe 8-13.

Pappi päivystää ma-ke 9-15.00 ja to 9-17. Puhelimitse hänet tavoittaa seurakunnan keskuksen numerosta 875 960.

Kirkkoherran viraston toimistosihteerin (puh.040-484 3885) kanssa voi sopia siunaustilaisuuden ajasta ja paikasta sekä siunauksen toimittavasta papista ja kanttorista.

Jos muistotilaisuus halutaan järjestää seurakunnan tiloissa, tehdään tilavaraus virastossa.

Kuolintodistus ja hautauslupa

Ilmoitus kuolemasta tulee virkateitse rekisteriviranomaisille. Omaisten kappale on tarkoitettu hautaamisen järjestämistä varten. Mikäli vainaja haudataan muualle kuin Tuusulan seurakuntaan, omaiset toimittavat hautausluvan kyseiseen seurakuntaan.

Siunausajat ja -paikat

Tuusulan seurakunnassa hautaan siunaamisia toimitetaan yleensä perjantaisin, lauantaisin tai muuna sovittuna aikana (ei kuitenkaan sunnuntaisin).

Siunaustilaisuuksia järjestetään Paijalan ja Kellokosken kappeleissa sekä Tuusulan, Kellokosken ja Jokelan kirkoissa. Kesäaikana siunataan haluttaessa myös haudalla.

Omaiset päättävät, toimitetaanko arkku- vai urnahautaus.

Paijalan vanhaan kappeliin mahtuu 60 henkeä, uuteen kappeliin 125. Kellokosken kappelissa on 25 seisoma- ja kuusi istumapaikkaa. Tuusulan kirkkoon mahtuu 500, Kellokosken kirkkoon 190 ja Jokelan kirkkoon 100 henkeä.

Kappeleiden ja kirkkojen käyttö on Tuusulan, Järvenpään ja Keravan seurakuntien jäsenille ilmaista.

Hautapaikka

Hautapaikan valinnassa ohjaa hautustoimen toimistosihteerin kirkkoherranvirastossa, p. 040-484 3885.

Toimistosihteerin on tavattavissa toimistoaikana.

Tuusulan seurakunnan hautausmaat sijaitsevat Paijalassa, Kellokoskella ja Jokelassa. Jokelan urnalehto on otettu käyttöön vuonna 1995. Paijalan ja Kellokosken hautausmailla on urnalehdot, jotka on otettu käyttöön vuonna 1999. Tuusulan kirkon ympärillä olevaan Kirkkopuistoon saa haudata vain kirkkoneuvoston luvalla.

Siunauksen toimittajat

Siunauksen toimittava pappi ottaa yhteyttä ennen tilaisuutta. Yhteisessä keskustelussa käydään läpi siunaustilaisuuden kulku ja keskustellaan vainajasta. Seurakunnan kanttori on käytettävissä, kun suunnitellaan siunaustilaisuuden musiikkia.

Siunaustilaisuus

Hautaan siunaaminen toimitetaan yleensä parin viikon kuluessa kuolemasta. Tilaisuutta varten voi painattaa ohjelman, jossa vainajan nimen, syntymä- ja kuolinajan lisäksi on tilaisuuden kulku sekä kappelissa ja haudalla veisattavien virsien sanat. Ohjelmalehtinen ei ole välttämätön.

Kirkkokäsikirjan mukaan siunaustilaisuuteen kuuluvat seuraavat osat: Surumusiikkia, virsi, psalmi, rukous, raamatunlukua, siunauspuhe, siunaus, rukous ja virsi. Hautaan siunaamisen kaava on virsikirjan liiteosassa.

Siunaustilaisuudessa voi myös esittää laulu- tai soitinmusiikkia. Rukouksen, raamatunluvun ja siunauspuheen jälkeen pappi siunaa vainajan.

Kukat voidaan laskea ennen tai jälkeen siunausta tai myös haudalla. Kun kyseessä on arkkuhautaus, arkku kannetaan kappelista loppusoiton aikana. Kantajia on neljä tai kuusi. Arkun mennessä tuhkaukseen, se jää siunauksen jälkeen paikoilleen, ellei toisin sovita. Kukista sovitaan erikseen.

Lähimmät krematoriot ovat Hyvinkäällä, Helsingissä Malmilla ja Hietaniemessä. Uurnan luovutuksen aika ja paikka sekä uurnanlaskuaika sovitaan erikseen.

Kirkkoon kuulumattoman siunaaminen

Kirkkoon kuulumaton vainaja voidaan siunata, mikäli se ei ole vastoin hänen vakaumustaan, ja omaiset pyytävät papilta tätä palvelusta.

Muistotilaisuus

Muistotilaisuus voidaan järjestää vainajan kotona, seurakunnan tiloissa tai muualla.

Muistotilaisuuspaikat, - henkilömäärät ja tilojen vuokrat

	henkilömäärä
Lahelan tertun sali	50
Kirkkotuvan sali	30
Riihikallion palvelukeskuksen sali	70
Kellokosken srk-sali	75
Jokelan srk-sali	110
Rusutjärven leirikoti	80

Seurakunnan tilojen käytöstä peritään korvaus. Hintoihin sisältyy alv. 24%.

<u>ilman pöytäliinoja</u>	oman srk:n jäsen	tuusulalainen vrek:n jäsen	vieras
Lahelan tertun sali	150	280	380
Kirkkotuvan sali	70	100	140
Riihikallion palvelukeskuksen sali	200	300	400
seurakuntasalit (Kellokoski, Jokela)	150	280	380
Rusutjärven leirikoti, 6 tuntia	150	250	280
12 ”	250	350	380
1 vrk	350	450	480
<u>pöytäliinoista veloitetaan</u>	10 €/ kpl	12 €/ kpl	15 €/ kpl

Tarjoilun voi hoitaa omin voimin tai pyytää siihen pitopalvelun.

Valmistuskeittiöiden (Jokela, Kellokoski, Rusutjärven leirikoti) käyttäjällä täytyy olla hygieniaosaamistodistus.

Omaiset voivat suunnitella muistotilaisuuden yhdessä papin kanssa: virret, adressien lukijat, muistosanojen lausuja, mahdolliset musiikkiesitykset ym.

Kuolinilmoitukset ja liputus

Omaiset voivat ilmoittaa kuolintapauksesta päivälehdissä kuolinilmoituksella, jonka teksti toimitetaan lehden ilmoituskonttoriin.

Kuolinilmoituksessa vainajan nimen lisäksi voi olla tieto arvosta tai ammatista, syntymäaika ja -paikka sekä kuolinaika ja -paikka. Lisäksi mainitaan yleensä lähiomaisten nimet. Ilmoitukseen voi laittaa raamatunlauseen, virrensäkeistön, runon tms.

Kuolinilmoitus on usein myös kutsu siunaus- ja muistotilaisuuteen, jolloin siinä kerrotaan siunaus- ja muistotilaisuuden aika ja paikka. Mikäli hautaus toimitetaan hiljaisuudessa, siitä voi mainita ilmoituksessa. Ilmoitus voidaan julkaista lehdessä myös hautauksen jälkeen.

Yleisen tavan mukaan kuolinpäivänä suruliputetaan kotona ja työpaikalla. Hautajaispäivänä liputetaan kotona ja muistotilaisuuden pitopaikalla.

Siunausta seuraavana sunnuntaina Tuusulan jumalanpalveluksissa luetaan edellisellä viikolla siunattujen seurakuntalaisten nimet ja suljetaan heidät omaisineen yhteiseen esirukoukseen. Tähän jumalanpalvelukseen omaiset voivat osallistua. Nimi luetaan vain, jos omaiset ovat antaneet siihen kirjallisen luvan (kts. www.tuusulanseurakunta.fi).

Perunkirjoitus

Perunkirjoitus on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa kuolinpäivästä. Perunkirjoitusta varten tarvitaan virkatodistukset vainajasta 15 ikävuodesta lähtien.

Kirkko on ottanut käyttöön valtakunnallisen Kirjuri-jäsentietojärjestelmän. Kirjuri korvaa seurakuntien paikalliset jäsenrekisterit. Yhteinen järjestelmä helpottaa jatkossa virkatodistuksien saamista. Seurakunnat toimivat jäsentensä virallisina väestökirjanpityviranomaisina 1.10.1999 asti. Tämä tarkoittaa nyt sitä, että vainajasta tilataan sukuselvitys perunkirjoitusta varten siitä seurakunnasta, jossa vainaja oli jäsen kuollessaan. Viimeisin seurakunta antaa todistuksen, joka kattaa vainajan perhesuhdetiedot aina 1.10.1999 asti. Ajalta ennen 1.10.1999 todistukset vainajasta tilataan taannehtivasti niistä seurakunnista tai muista rekistereistä, joissa vainaja on ollut kirjoilla.

Hautamuistomerkki ja haudan hoito

Perinteisen hautakiven sijaan muistomerkki voi myös olla risti tai veistos. Muistomerkkejä valmistetaan kivistä, puusta ja metallista.

Jos omaiset eivät itse voi huolehtia hautapaikasta, sen kunnossapito on mahdollista antaa seurakunnan hoidettavaksi. Hautainhoitosopimuksia tehdään yhdeksi, viideksi tai kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Hintaan kuuluvat hoito ja kukat.

Hautaustoimisto

Hautaustoimistot palvelevat omaisia. Niiltä saa asiantuntija-apua monissa tässä vihkosessa mainituissa sekä mm. vainajan siirtoa, arkun valintaa ym. koskevissa asioissa.

*Siellä kaunis kannel soi,
veisaamme virttä uutta,
ei koskaan loppu se ei koskaan vanhene.
Täällä en lauluun voi
saada sen ihanuutta,
kuitenkin laulan ylistystä Herralle.
Hän verellensä
ja hengellensä
myös minut Jumalalle lunastanut on.
Kunnia, kirkkaus,
voima ja ylistys,
sinulle, Jeesus ikuisesti kaikukoon.
Ja taivas, maa ja meri aamen vastatkoon.*

Ylösnousemusvirsi VK 632:4

**TUUSULAN
SEURAKUNTA**

Osoitteita ja puhelinnumeroita

Tuusulan kirkkoherranvirasto, Paijalan kappeli

Paijalannummentie 11, 04300 Tuusula, keskus p. (09) 875 960,
ma-ke klo 8 -16, to 8–17 ja pe 8 -13

Hautaustoimen toimistosihteeri p. 040 – 484 3885

ma-to klo 8 -11 ja pe 8 -11.

Paijalan hautausmaatoimisto

Paijalannummentie 11, 04300 Tuusula

Hautausmaamestarit, p. 0400-612 781 tai 040-520 6030

Ylipuutarhuri, p. 040 – 580 4915

Toimisto avoinna sopimuksen mukaan.

Kellokosken hautausmaatoimisto

Omenalahdentie 23, 04500 Kellokoski p. (09) 284 764

Hautausmaanhoitaja, p. 040-592 0909

Toimisto avoinna sopimuksen mukaan.

Jokelan uurnalehto

Kirkon vieressä, Kouluraitti 11, 05400 Jokela.

Suntio, p. 040-566 9559

Tuusulan kunta, sosiaalitoimisto

Hyryläntie 16, 04300 Tuusula, p. (09) 87181.

Riihikallion palvelukeskus

Pellavamäentie 3, 04320 Tuusula, p. 040-775 3262

Jokelan kirkko, seurakuntasali

Kouluraitti 11, 05400 Jokela, p. 040-177 9109

Kellokosken seurakuntatalo

Männistöntie 5, 04500 Kellokoski, emäntä p. 040-866 9150

suntio p. 040-566 8586

Lahelan terttu

Terttuseljankuja 1, 04300 Tuusula, emäntä p. 040 120 9360

Rusutjärven leirikoti

Hämeentie 44, 04300 Tuusula, kiinteistöyöntekijä p. 040 354 3461

